

تکنیک‌های

نقشیم سریع

تألیف: مهندس مصطفی باقری

مسنون

به نام پروردگار مهندس

تکنیک‌های

نقیضه سریع

مهندس مصطفی باقری

مقدمه

رازی که بر غیر نگفته‌یم و نگوییم
با دوست بگوییم که او محروم راز است

تقسیم یکی از چهار عمل اصلی در محاسبات ریاضی می‌باشد و البته به نظر بعضی‌ها دشوارترین آن‌ها. تقسیم سریع در واقع کاری بسیار زیر کانه است که اتفاقاً به نظر بسیاری از شاگردان من، از ضرب سریع هم ساده‌تر است. چون در تقسیم سریع، روش‌ها مشخص‌تر هستند و نیاز زیادی به خلاقیت ندارند. انتظار من این است که پس از مطالعه‌ی این کتاب قادر باشید تا تقسیم بر اعداد متداول را بسیار راحت‌تر و سریع‌تر از قبل انجام دهید و مطمئن هستم چنانچه این کتاب را خوب مطالعه کنید و همه‌ی تمرینات مربوطه را انجام دهید، حتی‌ما به این خواسته خواهید رسید.

درباره‌ی ریاضیات سریع MBM

MBM مخفف (Mostafa Bagheri's Math methods) می‌باشد و یادگار سنت حسن‌های است که تجربیات دو دهه آموزش، تحقیق و تدریس ریاضیات از مقطع ابتدایی تا کارشناسی ارشد این حقیر در معتبرترین مراکز آموزشی کشور را دربرمی‌گیرد. لذا در شکل‌گیری آن، تمامی دانش‌آموزان و دانشجویان محترمی که در طی سال‌های گذشته در خدمتشان بوده‌ام، نقش بهسزایی داشته‌اند و جا دارد آرزوی قلبی خود را برای موفقیت و شادکامی آن‌ها تقدیم حضورشان نماییم. ریاضیات سریع MBM شامل سه بخش اصلی با عنوانین زیر می‌باشد:

۱ هنر محاسبه **۲ هنر حل مسئله** **۳ هنر درست اندیشیدن**
و هر کدام از بخش‌ها شامل ۱۰ تا ۲۴ شاخه بوده که می‌تواند در رشد، خلاقیت و پرورش ذهن دانش‌پژوهان از ۹ تا ۹۹ سال، نقش بسیار مفید، مؤثر و چشمگیری ایفا نماید.

ریاضیات سریع MBM چگونه به وجود آمد؟

همان گونه که مستحضرید، دانشآموزان و دانشجویان در طی دوران مختلف تحصیلی با آزمون‌های مختلفی روبرو می‌شوند. بعضی از این آزمون‌ها از درجه اهمیت بسیار بالایی برخوردارند؛ به نحوی که می‌توانند سرنوشت افراد را به طور کلی دگرگون نمایند. از جمله‌ی آن‌ها می‌توان آزمون‌های تیزهوشان، المپیاد، کنکور سراسری و آزمون‌های کارشناسی ارشد و دکتری را نام برد که موفقیت در آن‌ها می‌تواند بستر مناسبی را برای ادامه‌ی مسیر تحصیلی تاقله‌های موفقیت فراهم نماید.

موفقیت در آزمون‌های علمی بر ۲ پایه‌ی اساسی استوار است:

۱ داشتن دانش کافی و توانایی حل مسأله

۲ سرعت عمل

فکر به وجود آمدن ریاضیات سریع MBM در ذهن من، برای پاسخ‌گویی به این دو نیاز اساسی شکل گرفت:

- بخش‌های هنر حل مسأله و هنر درست اندیشیدن، برای بالابردن توانایی حل مسأله در دانشآموزان و دانشجویان.

- بخش هنر محاسبه، برای بالابردن سرعت عمل و دقت در محاسبات.

هنر محاسبه‌ی MBM چگونه شکل گرفت؟

پیشتوانه‌های من جهت تدوین یک برنامه‌ی آموزشی ایده‌آل و منحصر به فرد، با هدف بالابردن سرعت و دقت محاسبات دانشآموزان و دانشجویان، قریب به دو دهه مطالعه و تفکر و بیش از هزاران ساعت آموزش به بیش از چندین هزار دانشآموز و دانشجو (از دانشآموزان بسیار ضعیف تا دانشجویان نخبه و تیزهوش) بوده است. در این زمینه سعی کردم تمامی منابع موجود و نوشتۀ‌های استاید این فن را به دقت مطالعه و جمع‌آوری نموده و آن‌ها را در کلاس‌های درس با شاگردانم مطرح نمایم. در بین نوشتۀ‌ها و آثار مختلف، بیشتر از کتاب‌های آقایان ادوارد جولیوس، جرج لوکاس و بیل هندلی بهره برده‌ام. همچنین چند مطلب جالب از کارهای آقایان تراختنبرگ و ودا

بسیار مورد توجه من قرار گرفت. بقیه‌ی مطالب نیز جملگی از اکتشافات خودم بوده که به مجموعه اضافه گردیده است.

هنر محاسبه‌ی MBM شامل چه بخش‌هایی است؟

هنر محاسبه‌ی MBM شامل ۱۰ بخش می‌باشد:

۱	ضرب سریع
۲	تقسیم سریع
۳	جمع و تفریق سریع
۴	جذر سریع
۵	ضرب سریع با کلاس بالاتر
۶	متلثات سریع
۷	لگاریتم سریع
۸	تخمین سریع
۹	کوچکتر، بزرگ‌تر یا مساوی
۱۰	سوپرمغزهای MBM

فوايد يادگيري رياضيات سريع MBM

رياپيات سریع MBM شامل تکنیک‌های ساده و مفیدی است که با استفاده از آن‌ها قادر خواهد بود استعداد ریاضی خود را به طور چشمگیر و باورنکردنی افزایش دهید؛ حتی اگر در درس ریاضی از همه‌ی درس‌ها ضعیف‌تر باشید.

مطالب رياپيات سریع MBM به‌گونه‌ای است که مستقیماً به برنامه‌ی درسی هیچ سالی مربوط نمی‌شود و کلیه‌ی افراد می‌توانند به راحتی آن‌ها را يادگرفته و به خوبی از آن‌ها استفاده کنند.

يادگيري اين تکنيک‌ها به شما کمک خواهد کرد که سرعت محاسبات خود را به طور چشمگير بالا ببريد و اشتباهات محاسباتی خود را به حداقل برسانيد. استفاده از تکنیک‌های رياپيات سریع MBM در کلاس درس و امتحانات به شما کمک می‌کند که از دیگر رقبای خود، بسیار سریع‌تر عمل کنید و به راحتی آنان را پشت سر بگذارید. همچنین استفاده از آن‌ها در زندگی روزمره به عنوان بهترین ورزش‌های فکری و نرم‌شـهـای ذهـنـی، توانـیـی پـرـداـزـشـ ذـهـنـ رـهـمـاـ رـاـ بالـاـ مـیـ بـرـدـ.

این مجموعه کتاب‌ها برای چه کسانی نوشته شده است و بهترین راه استفاده از آن چیست؟

مخاطبین من در این مجموعه کتاب‌ها، همه‌ی افراد علاقمند از ۹ تا ۹۹ سال می‌باشند. لذا در نگارش آن سعی کرده‌ام مطالب را به ساده‌ترین شکل ممکن بیان کنم. همچنین از تجربیات خود در زمینه‌ی آموزش این مطالب، بسیار بهره برده‌ام و سعی کرده‌ام سؤالاتی که در این زمینه در ذهن خوانندگان مختلف شکل می‌گیرد را با مثال‌های متنوع، پاسخ دهم. تمامی روش‌های ارائه شده در این مجموعه کتاب‌ها به عنوان یک پیشنهاد به شما عرضه شده‌اند. لذا تکنیک‌هایی که به نظر شما شاید سخت یا دشوار باشند را در نگاه اول نادیده بگیرید و ابتدا تکنیک‌هایی که برایتان ساده‌تر هستند را یاد بگیرید. به مرور که ذهن‌تان با این روش‌ها آشنا شود، تکنیک‌هایی که در ابتدا به نظرتان سخت و غیرقابل استفاده می‌آمد، کم‌کم برایتان خواهایند خواهند شد. بعد از یادگیری تکنیک‌ها، حتماً مسائل و تمرینات مربوطه را حل کنید تا بر تکنیک‌ها مسلط شوید.

ابتدا تمرینات دستگرمی و سپس تمرینات پرورش فکری را حل کنید. پیشنهاد اکید بندۀ این است که ریاضیات سریع را با ضرب و تقسیم سریع شروع کنید و سپس با جمع و تفریق، جذر، ضرب‌سریع با کلاس بالاتر، مثلثات و لگاریتم سریع ادامه دهید و کتاب‌های تخمین سریع، کوچکتر، بزرگ‌تر یا مساوی و سوپرمغزهای MBM را در مرحله‌ی آخر یادگیری قرار دهید. به عقیده‌ی من، یک خواننده‌ی متوسط بدون احساس فشار یا بدون انجام کار طاقت‌فرسا، می‌تواند توانایی‌های خود را در زمینه‌ی محاسبات به میزان چشمگیری افزایش دهد.

انتظار من این است که خوانندگان جوان پس از مطالعه‌ی این سری کتاب‌ها، لذتی نو در ریاضیات بیابند و به اهمیت ریاضی در زندگی روزمره پی ببرند. از من کاری ساخته نیست مگر آنکه به شما کمک کنم تادر این فن، استاد شوید.

سخنی با مدیران، معلمان و اساتید دانشگاه:

تجربه‌ی سال‌ها تدریس و مشاوره، مرا قاطع‌انه به این باور رسانده است؛ افرادی که به دنبال ورزش می‌روند و آن‌ها که به ریاضیات روی می‌آورند، از یک نوع انگیزه برخوردارند. این انگیزه از لذتی سرچشم‌می‌گیرد که در نتیجه‌ی توانا شدن به انجام کاری برجسته که پیش از آن نامحتمل و ناممکن شمرده می‌شد، به فرد دست می‌دهد. لذتی که در هنگام شکستن رکورد شخصی، نصیب شناگر یا دونده‌ای می‌شود اساساً از همان نوعی است که دانش‌آموزان یا دانشجویان پس از موفقیت در حل مسائلی دشوار، حس می‌کنند. هرگاه دانش‌آموز یا دانشجویی یکبار چنین لذتی را حس کند، سخت‌تر خواهد کوشید تا دوباره طعم خوش آن را بچشد. کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی MBM هم‌اکنون در معتبرترین مراکز آموزشی و در مدارس نمونه و آموزشگاه‌های برتر کشور به عنوان یک درس فوق برنامه مورد استفاده قرار می‌گیرد. مجموعه کتاب‌های آموزشی MBM که در پیش روی شما است، به گونه‌ای نوشته شده‌اند که به راحتی قابل یادگیری می‌باشند. چنانچه علاقمند به تدریس این نکات در حاشیه کلاس‌های درسی خود می‌باشید می‌توانید با گذاشتتن پیغام در آدرس پست الکترونیکی hamrah.m@gmail.com با من در ارتباط باشید. سعی خواهم کرد تجربیات خود را جهت تشکیل و چگونگی برگزاری کلاس‌ها برای رده‌های سنی ۹ تا ۹۹ سال، در اختیار شما قرار دهم. هم‌چنین تمرینات بسیار زیادی به صورت جزو، جهت کار در کلاس و کار در منزل، طراحی کرده‌ام که در صورت نیاز، به صورت رایگان جهت استفاده در کلاس‌های درس، در اختیارتان قرار خواهند داد.

کافی است چندتا از این تکنیک‌هارا به شاگردان خود آموزش دهید تا به نتایج شگفت‌آور آن‌ها در جذب دانش‌آموزان و دانشجویان به ریاضیات پی ببرید و چنانچه چند محاسبه‌ی دشوار را به طور ذهنی در کلاس انجام دهید، خواهید دید که چگونه مورد توجه قرار می‌گیرید. هم‌چنین خواهشمندم نظرات ارزشمند خود را به نشانی الکترونیکی info@mehromah.ir ارسال و یا از طریق SMS به سامانه ۳۰۰۰۷۲۱۲۰ اعلام فرمایید.

۱۳

فصل اول: تقسیم سریع بر اعداد خاص

۱۴	تقسیم سریع بر ۵	تکنیک ۱
۱۷	تقسیم سریع بر ۲۵	۲
۲۰	تقسیم سریع بر ۱۲۵	۳
۲۳	تقسیم سریع بر $\frac{1}{5}$ ، $\frac{2}{5}$ ، $\frac{3}{5}$ و امثالهم	۴
۲۶	تقسیم سریع بر ۲	۵
۲۸	تقسیم سریع اعداد فرد بر ۲	۶
۳۰	تقسیم سریع بر ۴	۷
۳۳	تقسیم سریع بر ۶	۸
۳۶	تقسیم سریع بر ۸	۹
۳۹	تقسیم سریع بر ۱۵	۱۰
۴۱	تقسیم سریع بر ۷۵	۱۱
۴۴	تقسیم سریع بر عدد ۱۱ در حالت خاص	۱۲
۴۶	تقسیم عدد سه رقمی بر ۱۱	۱۳
۴۹	تقسیم سریع بر عدد ۹ در حالت خاص	۱۴
۵۱	تقسیم سریع بر ۱۱۱ در حالت خاص	۱۵
۵۳	یک نکته‌ی تکنیکی مهم در مورد ۱۱۱	۱۶
۵۵	تقسیم سریع بر عدد ۳۷ در حالت خاص	۱۷
۵۵	تقسیم سریع اعداد سه رقمی با ارقام تکراری بر ۳۷	۱۸
۵۵	تقسیم سریع اعداد ۴ رقمی بر ۳۷ در حالت خاص	۱۹
۵۹	خوراک فکری در مورد تقسیم بر ۲۷	۲۰

٦١

فصل دوم: تکنیک‌های کلی تقسیم سریع

٦٢	تقسیم سریع با دسته‌بندی ۱	تکنیک ۱۸
٦٦	تقسیم سریع با دسته‌بندی ۲	تکنیک ۱۹
٧٠	تقسیم سریع با تیپ جدید (شرح تکنیک در مثال)	تکنیک ۲۰
٧٤	تقسیم سریع با ساده کردن	نمودار
٧٧	تقسیم سریع دو مرحله‌ای بر اعداد دورقمری	تکنیک ۲۱

٨١

فصل سوم: نکات مهم تقسیم سریع با تیپ جدید

٨٢	نکات مربوط به تکنیک تقسیم سریع بر ۲ با تیپ جدید	تکنیک ۲۲
٨٤	نکات مربوط به تکنیک تقسیم سریع بر ۳ با تیپ جدید	تکنیک ۲۳
٨٦	نکات مربوط به تکنیک تقسیم سریع بر ۴ با تیپ جدید	تکنیک ۲۴
٨٩	نکات مربوط به تکنیک تقسیم سریع بر ۶ با تیپ جدید	تکنیک ۲۵
٩٢	نکات مربوط به تکنیک تقسیم سریع بر ۷ با تیپ جدید	تکنیک ۲۶
٩٥	نکات مربوط به تکنیک تقسیم سریع بر ۸ با تیپ جدید	تکنیک ۲۷
٩٨	نکات مربوط به تکنیک تقسیم سریع بر ۹ با تیپ جدید	تکنیک ۲۸
۱۰۱	نکات مربوط به تکنیک تقسیم سریع بر ۱۱ با تیپ جدید	تکنیک ۲۹
۱۰۴	نکات مربوط به تکنیک تقسیم سریع بر ۹۹ با تیپ جدید	تکنیک ۳۰
۱۰۷	نکات مربوط به تکنیک تقسیم سریع بر ۹۹۹ با تیپ جدید	تکنیک ۳۱

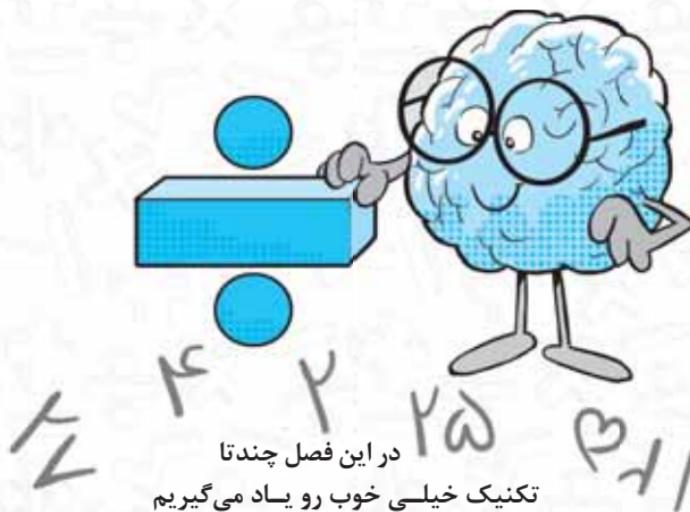
- تکنیک ۳۲** نکات مربوط به تکنیک تقسیم سریع بر ۲۷ با تیپ جدید ۱۱۱
- تکنیک ۳۳** نکات مربوط به تکنیک تقسیم سریع بر ۳۷ با تیپ جدید ۱۱۳

فصل چهارم: چند نکته مهم و تکمیلی

- تکنیک ۳۴** چند نکته‌ی مهم ۱۱۵
- دسته‌ی اول - اعداد اعشاری تحقیقی ۱۱۶
- دسته‌ی دوم - اعداد اعشاری متناوب ساده ۱۱۷
- دسته‌ی سوم - اعداد اعشاری مرکب ۱۱۷
- تکنیک ۳۵** تبدیل عدد اعشاری متناوب ساده به کسر متعارفی: ۱۱۸
- تکنیک ۳۶** تبدیل عدد اعشاری متناوب مرکب به کسر متعارفی: ۱۱۸
- تکنیک ۳۷** قواعد بخش‌پذیری ۱۱۹
- تکنیک ۳۸** تقسیم سریع بر اعداد دورقمری بدون آنکه ظاهراً کاری انجام شود! ۱۲۱

فصل اول

تقسیم سریع بر اعداد خاص

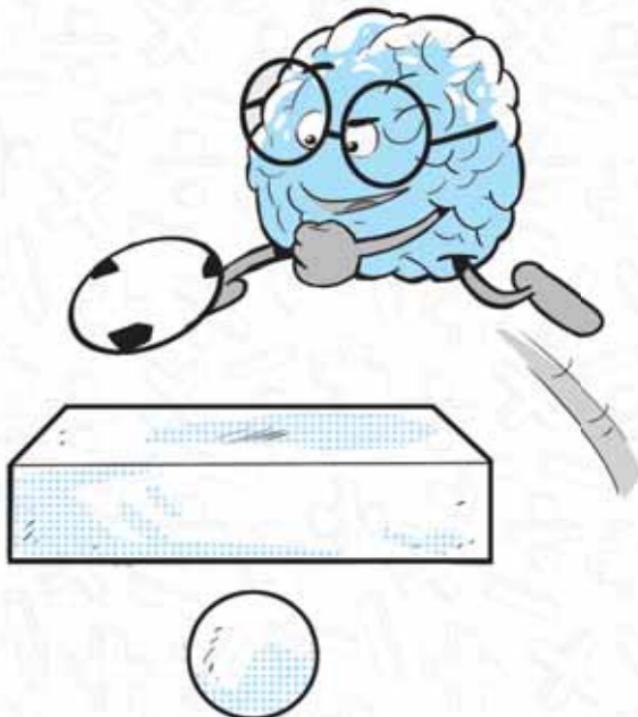
در این فصل چند تا

تکنیک خیلی خوب رو یاد می‌گیریم

که برای تقسیم کردن بر تعدادی از اعداد خاص و بسیار پر تکرار مثل ۵ و ۲۵ و ... می‌توانند به ما خیلی کمک کنند. این ابتكارات ساده، نتایج فوق العاده‌ای خواهند داشت که بعد از آشنایی با آن‌ها متوجه این موضوع خواهید شد.

فصل دوم

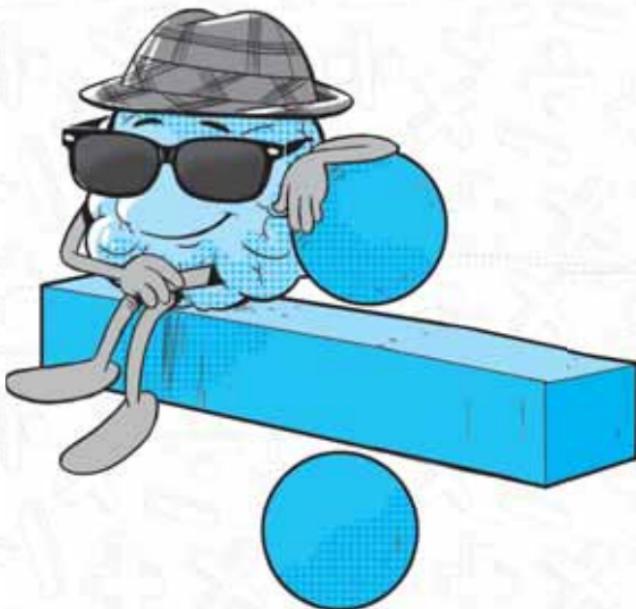
تکنیک‌های کلی تقسیم سریع

در این بخش تکنیک‌هایی را به شما آموزش داده‌ام که کاربردهای بیشتری دارند. همچنین اگر دنبال یک روش کلی خوب می‌گردید که همه‌جا بشود از آن استفاده کرد، در این فصل با آن ملاقات خواهید کرد. بعله، تکنیک تقسیم سریع با تیپ جدیداً این خواسته‌ی شما را برآورده خواهد ساخت. پس یک نفس عمیق بکشید و سعی کنید این تکنیک و این فصل را با حوصله و دقیق زیاد، مطالعه کنید.

فصل سوم

نکات مهم تقسیم سریع با تیپ جدید

اگر تکنیک تقسیم سریع با تیپ جدید رو خوب یاد گرفته اید، در این فصل می خواهیم نکات خیلی خوبی را به شما یاد بدهیم تا قادر باشید وقتی با استفاده از این تکنیک، خود را به باقی مانده‌ی نهایی تقسیم رساندید بدون اینکه لازم باشد تقسیم را ادامه دهید، به راحتی حاصل تقسیم را بنویسید.

یادگیری مطالب این فصل به شما کمک می کند تا به یک محاسبه‌گر سریع معن که تبدیل شوید، پس با من همراه باشید.

فصل چهارم

چند نکته مهم و تكميلی

در این فصل چند نکته‌ی مهم و تكميلی را برای شما آورده‌ام. ضمناً به عنوان یک هدیه خيلي خوب و به عنوان حسن ختم اين کتاب، تکنيک تقسيم سربيع بدون آنکه ظاهرآ کاري انجام شود را برای اعداد دورقمى در پایان اين فصل قرار داده‌ام تا اگر علاقه‌مند هستيد آن را ياد بگيريد و از آن لذت ببريد.

موقفیت تا خوبی خود را تضمین کنید.

دیگر شوخ را به انعداد براز همیشه دیگرگون کنید.

دوستان و خویشاوندان را با نیوچ خود شکختزده کنید.

توانایی خود را در پردازش و ضبط اطلاعات افزایش دهید.

اعتماد به نفس خود را بالا ببرید.

انجمنارات مهر و ماه

۰۹۱۰-۳۳۳-۸۸۸۷

 www.mehromah.ir

 ۰۹۱۰-۳۳۳-۸۸۸۷

۹۱۷۸۶۰۰۳۱۱۷۰۲۹۲